

СВІТЛО РОЗУМІННЯ ДЛЯ СВІТУ

Здається, до Івано-Франківська поволі наближається відчуття Різдва. Бо ходиш між отими вогниками, штучними гілками, величезними псевдопряничними чоловічками і не розумієш, чому оте все має викликати у тебе відчуття радості та магії Різдва. У часи війни воно все швидше викликає роздратування і нерозуміння: нащо? Але добре, що є митці, які знають і відчувають, що справжнє Різдво – це не про штучно створену хвиливу радість (не завжди правдиву), а про щось інше, глибше і важливіше. Маю на увазі щорічну виставку «Різдвяна», яка нещодавно відкрилася в залі обласної спілки художників.

Вона про те, що Різдво неодмінно відбудеться, що ми знову станемо свідками сакрального дійства, коли світло перемагає темряву і дарує нам віру у перемогу нашого світла над темним ворогом. У своєму «Християнському лекторії» о. Ігор Пелехатий зазначає: «Христове народження для віруючої людини є святом безумовної радості і довіри. Бог довіряє свого Сина людям. Ісус приходить малим беззахисним Дитятком у світ, щоби відкрити двері вічного життя для кожного з нас». І наше очікування Різдва повинно бути про це. Про безмежну довіру Богові і радість саме від цього. Такий настрій і відчуття правдивого свята допомагає створити виставку «Різдвяна», експозиція якої вміщає як живопис, скульптуру, так і зразки декоративно-прикладного мистецтва.

Різні роботи, різні стилі і начебто, на перший погляд, про різне, але все ж про час до Різдва та самого Різдва, час, який ми проживаємо в очікуванні та відчутті. Для когось із митців – це пейзаж, для когось натюрморт, для когось вертеп і колядники, для когось хрестики на сорочці чорним по білому, для когось квіти серед зими, для когось – мить, застигла у скульптурі, для когось – Марія з маленьким Богом на руках. І в усіх випадках – це світло, що просвічує з храму, неба крізь зимові засніжені дерева і застигає у передріздвяній тиші, щоб світ отримав ще один шанс стати іншим, кращим і не зрадити дарованої йому довіри. І в усіх випадках – це безмір золотої чистоти та величі.

Трилика «Зима» Михайла Дейнеги, сніжні пейзажі Володимира Сандюка – такі теплі, що здається, можна босоніж піти цим снігом, не менш теплим і таким ніжним є «Вертеп» Тетяни Павлик, а «Загублені сліди» Ярослава Господарчука нашттовхують тебе на думку: «А чи можливо у світлі загубитися?» Особливі передРіздво та постРіздво на к'юартах Володимира Луканя «Грудень» і «Січень», і ти їх зчитуєш майже так, як твій гаджет зчитує к'юар-коди, але кожен раз інакше – і там можна простояти аж до Різдва. А поряд – «Глечик снігу» Світлани Хміль, з якого проростає диво-квітка. Зрештою, чарівні квіти серед зими – чому ні? Їх є чимало на цій виставці: теплих вогників, на які можна сміливо йти. І дивитися, як ллється світло першої зірки на чистий-чистий світ у «Таїні Різдва» Вікторії Типчук чи дивовижне «Небесне сяйво» Оксани Бейлах, а чи розшифровувати гачковані «Золоті візерунки» Ольги Фединчук. Дивитися у вічі Богородиці з однойменної роботи Олега Заставного і дивуватися безмежній довірі, що світиться там. Таким несподіваним видається «Богомаз» Ореста Заборського на цій виставці, а потім розумієш, що цілком логічним, бо хтось завжди повинен світові знову і знову розповідати про Різдво і народження маленького Бога. Листівки Ірини Погрібної, «Із старовини» Оксани Мельничук – це про пам'ять, різну, клаптикову, але таку важливу, насамперед для тебе самого. «Сяйво століть» Олега Чуйка – те, перед чим стояла чи не найдовше: світло у храмі, світло що йде з храму, і тінь від світла – тепла та затишна. І це теж про Різдво і про важливість цінувати можливість бути і з ним, і в ньому.

Таке різне, таке світле, таке тепле Різдво... Без псевдосолодкавості і гламуру... Затишне у своїй правдивості, правдиве у можливості говорити про нього по-різному. Те, яке

не тригерить і не робить боляче тим, хто буде у ньому не вдома чи без родини. Делікатне і добре.

Можна, звісно, для різдвяного настрою спробувати обмотати себе гірляндочками, але краще завітати на виставку і відчуті справжній настрій Різдва, затамувати подих в очікуванні дива, яке неодмінно відбудеться, в очікуванні світла і справжньої радості.